

TESTAREA NAȚIONALĂ - 2007
Proba scrisă de limba și literatura română

Varianta 98

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 2 ore.

Partea I (48 de puncte)

Citește cu atenție textul dat. Scrie, pe foaia de examen, răspunsul la fiecare dintre cerințele de mai jos.

După ce am coborât în altă vale, la gura Goștei, moș Toma mă opri ușurel, cu mâna-n piept:

- Iaca și lupu! Șopti el.

În capătul celalt al poienii, până unde pușca nu putea s-ajungă, un lup se ridicase dintre ferigi uscate și, întors pe jumătate, se uita la noi cu nepăsare... Apoi, din câteva salturi, pieri în desime.*

- Hai după el! Strigai eu, cu pușca gata.

- Ba! Răspunse moșneagul, nepăsător ca și lupul.

Apucărăm iar la deal, printre fagi bătrâni, cu trunchiuri vinete... Și deodată moș Toma începu să se uite cu luare-aminte, când în sus, spre broderia rămuriișului înalt, când jos la zăpada neprihănită pe care o călcam.

- Iaca, pe-aici a trecut jderul... mă lămuri el, cu glas scăzut [...].

Călăușiți de această îndoită urmă, am ajuns în fața unui fag scorburos, la marginea unui povârniș de câțiva stâneni, pe lângă care în timpul verii șopotește abia auzit un izvor mic de apă printre frunzele uscate. Văzurăm, sus, gura scorburii pe unde intrase jderul la adăpost. Iar jos, pe partea dinspre povârniș, moș Toma descoperi și a doua gură a scorburii. [...]

Și scoțând cremenea, iasca și amnarul, începu să scape. Când un firicel de fum albastru și creț izvorî din iască, moșneagul puse șomoilogul de frunze uscate în gura scorburii; suflă de câteva ori și el – și se întoarse iar spre mine:

- Suflă!

Am răzimat pușca de fag, am pus piciorul pe o îndoitură de rădăcini lunecoasă și, cuprinzând cât puteam ajunge cu brațele trunchiul aspru, am început să suflu din toate puterile. [...]

După câteva clipe, pușca lui Moș Toma plesni ascuțit, de cealaltă parte a fagului, [...]. Un foșnet scurt de zăpadă căzută, o fulgerare întunecată printre crengile albe de sus... atât am apucat să văd [...].

Eram pe vremea aceea un copil rumân, zburlit și rău din cale-afară. [...] M-am repezit la moșneag.*

I-am prins cu amândouă mâinile de pieptarul zeghei și-am început să-l scutur:*

- Unde-i jderu? De ce m-ai pus să suflu, când știai că iese? Și de ce-ai tras fără să-mi spui? Surdule!

- Nu te pune cu mine, măi țâncule! Acuș te-azvârl în zăpadă, de nu te-i mai putea culege! [...]

(George Topîrceanu, **Amintire** - fragment)

* celalt - celălalt

* rumân - rumen

* zeghe - haină lungă făcută din postav gros

A. Limba română

1. Precizează valoarea de vocală sau de semivocală a literelor subliniate „e” și „i” din cuvintele: „vale”, „puteă”, „iar”, „bîne”. **4 puncte**
2. Menționează câte un sinonim potrivit pentru cuvintele subliniate: „pieri în desime” și „zăpada neprihănită”. **4 puncte**
3. Alcătuieste două enunțuri în care schimbi valoarea morfologică a cuvintelor subliniate: „...cât puteam...”, „...cu glas scăzut...”, precizând noua valoare morfologică. **4 puncte**
4. Transcrie adjectivul pronominal din prima frază a textului. **4 puncte**
5. Transcrie un verb de conjugarea I, un verb de conjugarea a II-a, un verb de conjugarea a III-a și un verb de conjugarea a IV-a, din secvențele subliniate în textul dat. **4 puncte**
6. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate: „Iaca, pe-aici a trecut jderul...” **4 puncte**
7. Transcrie predicatul propoziției: „Unde-i jderul?”, precizând felul lui. **4 puncte**
8. Transcrie o propoziție subordonată completivă directă din fraza: „De ce m-ai pus să suflu, când știai că iese?” **4 puncte**
9. Realizează contragerea subordonatei din secvența „...I-am prins cu amândouă mâinile de pieptarul zeghei și-am început să-l scutur...”, specificând partea de propoziție rezultată din această transformare. **4 puncte**

B. Înțelegerea textului

10. Transcrie un epitet din fragmentul „*se uita la noi cu nepăsare...*”. **2 puncte**
11. Transcrie, din fragmentul următor, o secvență care să conțină o imagine auditivă:
 „...am ajuns în fața unui fag scorburos, la marginea unui fag scorburos, la marginea unui povâmiș
 de câțiva stânjeni, pe lângă care în timpul verii șopotește abia auzit un izvor mic de apă printre frunzele uscate”. **2 puncte**
12. Formulează prima idee principală a textului **Amintire**. **2 puncte**
13. Precizează două trăsături care să justifice faptul că textul aparține genului epic. **2 puncte**
14. Precizează relația dintre personaje, așa cum se înțelege din ultimele două replici ale textului dat. **4 puncte**

Partea a II-a (18 puncte)

Te numești Cătălin/ Cătălina Gheorghiu, ești elev/ elevă în clasa a VIII-a și îți petreci vacanța de vară la bunici, într-o zonă montană, în orașul Câmpulung.

Redactează, **pe o pagină distinctă a foii de examen**, o scrisoare de 20 - 25 de rânduri, adresată prietenei tale, Mihaela, căreia să îi descrii peisajul admirat de tine. În scrisoare, trebuie:

- să utilizezi convențiile specifice acestui tip de compunere; să ai un stil și un conținut adecvate relației tale cu destinatarul și situației imaginate; **6 puncte**
- să integrezi în scrisoare cerințele formulate; **8 puncte**
- să respecti normele de exprimare, de ortografie și de punctuație. **4 puncte**

Atenție! Nu folosi alte nume sau date decât cele indicate în cerință! Data redactării scrisorii este 18.06.2007.

Partea a III-a (24 de puncte)

Scrie, în 10 - 15 rânduri, rezumatul textului citat la **Partea I** (George Topîrceanu, **Amintire** - fragment). În redactarea rezumatului, vei avea în vedere:

- respectarea fidelității față de textul pe care îl rezumi (concordanța dintre conținutul textului dat și conținutul rezumatului scris de tine);
- desprinderea a trei-patru elemente esențiale/ idei principale ale textului;
- prezentarea concisă, pe baza ideilor principale ale textului, a succesiunii întâmplărilor la care participă personajele;
- respectarea altor convenții specifice rezumatului (relatarea la persoana a III-a, utilizarea modurilor și a timpurilor verbale potrivite; trecerea de la vorbirea directă la vorbirea indirectă, relatarea obiectivă, fără dialog inserat și fără citate).

Notă! Vei primi **12 puncte** pentru conținut (câte 3 puncte pentru fiecare cerință rezolvată) și **12 puncte** pentru redactare (*coerența textului* - 2 p.; *registru de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului* - 2 p.; *ortografia* - 3 p.; *punctuația* - 3 p.; *așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea* - 2 p.).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, rezumatul trebuie să aibă minimum 10 rânduri scrise.